

9

Stemmingen Implementatie Europese klimaatwet

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Klimaatwet (implementatie Europese klimaatwet) (36169)**.

(Zie vergadering van 8 februari 2023.)

De voorzitter:

Voordat we hierover gaan stemmen, geef ik het woord aan de heer Dekker van Forum voor Democratie voor een stemverklaring.

De heer **Dekker** (FVD):

Dank u wel, voorzitter. Forum voor Democratie is natuurlijk niet blij met armoede, ook niet met energiearmoede. Dat betekent dat de energieprijzen zo hoog zijn geworden dat gewone mensen die bijna of helemaal niet meer kunnen betalen. Maar het allerergste is energiearmoede die door de overheid zelf wordt veroorzaakt, door hoge belastingen, door onzinnige duurzame windturbine- en zonneakkerplannen en door oorlogshitserij en sancties tegen Rusland. Dat partijen die met een Klimaatwet en een hele lijst aan amendementen deze energiearmoede zelf veroorzaken nu met een amendement in de wet willen vastleggen dat diezelfde energiearmoede bestreden zou moeten worden, is de wereld op z'n kop. Niet bestrijden maar energiearmoede vermijden, vindt Forum voor Democratie. Daarom stemmen wij tegen deze amendementen.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Dekker.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Klaver c.s. (stuk nr. 25, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD en Lid Gündoğan voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement de overige op stuk nr. 25 voorkomende gewijzigde amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Teunissen/Kröger (stuk nr. 17, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD en Lid Gündoğan voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 17 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Kröger c.s. (stuk nr. 24, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, Lid Omtzigt, BBB en de PVV voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 24 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Teunissen (stuk nr. 14).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PvdD en Lid Gündoğan voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Koekkoek c.s (stuk nr. 19).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, de ChristenUnie, de VVD en het CDA voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van Lid Omtzigt, de SGP, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het amendement-Kröger/Thijssen (stuk nr. 9).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, Volt, Fractie Den Haan, de PvdA en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, DENK, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Koekkoek/Dassen (stuk nr. 20, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, Fractie Den Haan, de PvdA en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van DENK, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 20 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Kröger/Thijssen (stuk nr. 23).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP en het CDA voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het amendement-Thijssen/Kröger (stuk nr. 21).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, Lid Omtzigt, BBB en de PVV voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Kröger/Thijssen (stuk nr. 13).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, Volt, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan en Lid Omtzigt voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, DENK, D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Thijssen/Kröger (stuk nr. 18) tot het invoegen van onderdelen C en D.

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, Lid Omtzigt, de SGP, BBB en JA21 voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van D66, de ChristenUnie, de VVD, het CDA, de PVV, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is verworpen.

Voordat we gaan stemmen over het wetsvoorstel, moeten we nog even naar het amendement-Kröger/Thijssen op stuk

nr. 11. We hebben vanwege de stemmingen een wat andere volgorde.

In stemming komt het amendement-Kröger/Thijssen (stuk nr. 11).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD en Lid Gündoğan voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, Fractie Den Haan, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is verworpen.

Voordat we gaan stemmen over het wetsvoorstel zijn er twee stemverklaringen, allereerst van de heer Omtzigt en dan van de heer Van Raan, Partij voor de Dieren.

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):

Naar het laatste amendement moet ik zo meteen nog even terugkijken, maar dat laat ik u dan weten.

Voorzitter. Voor ons ligt een belangrijke wet: de Klimaatwet. Maar net als bij stikstof en andere Europese afspraken gaan wij heel makkelijk hele ambitieuze afspraken aan en lopen wij dan tegen grote rechtelijke problemen aan. De amendementen die voorzagen dat het ook gepaard moet gaan met het terugbrengen van de energiearmoede, zijn verworpen. Je kunt wel juichen dat we het gasverbruik omlaaggebracht hebben, maar dat hebben we niet omlaaggebracht doordat de mensen het omlaag hebben gezet van 20 graden naar 19 graden, maar doordat een aantal mensen de verwarming niet meer kan betalen. Ik ben voor een beter klimaat, voor het fors terugbrengen van de fossiele brandstoffen, maar niet als het pad niet goed duidelijk is. Daarom stem ik tegen de wet zoals die nu voorligt.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Van Raan, Partij voor de Dieren, voor zijn stemverklaring.

De heer **Van Raan** (PvdD):

Voorzitter. We hebben nog minder dan zeven jaar om het tij te keren, om de verdere opwarming van de aarde een halt toe te roepen. Nederland heeft afgesproken om zo snel mogelijk een zo eerlijk mogelijke bijdrage daaraan te leveren. We kunnen nu nog kiezen. Deze Klimaatwet is risicovol, want de reductiedoelen zijn veel te laag. Deze Klimaatwet is vrijblijvend, want hij biedt geen zekerheid dat de doelen daadwerkelijk gehaald zullen worden. En deze Klimaatwet is onrechtvaardig, want die is niet in lijn met de afspraken die we zelf gemaakt hebben in het Parijsakkoord. Daarom heeft de Partij voor de Dieren zelf een Klimaatwet 1.5 ingediend, die we binnenkort zullen behandelen. En toch is de wijziging van de Klimaatwet die vandaag voorligt een kleine stap in de goede richting, een kleine stap vooruit. Daarom stemt de Partij voor de Dieren vandaag in met deze wet.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan gaan we stemmen over het wetsvoorstel.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van het amendement-Koekoek c.s (stuk nr. 19) en het amendement-Kröger/Thijssen (stuk nr. 23).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Gündoğan, D66, de ChristenUnie, de VVD en het CDA voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de leden van de fracties van Lid Omtzigt, de SGP, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga ertegen, zodat het is aangenomen.